

Verksamhet

Vindkraftverk
Lilla Hummelholm
Torsholma, Brändö

Beslut

Vid uppförande och drift av vindkraftverk med en maximal effekt på 2,8 MW på ön Lilla Hummelholm i Torsholma by, Brändö kommun ska instruktionerna och föreskrifterna i detta beslut följas. Ansökan är granskad enligt 15 § landskapslag (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen, och instruktioner och föreskrifter meddelas med stöd av 24 och 26 §§ samma lag.

Verksamhetsutövaren ansvarar för att verksamheten uppfyller alla lagens krav. Myndigheten kan förelägga om ytterligare krav, avbryta verksamheten eller kräva att skada avhjälps om verksamhetsutövaren försummat sina skyldigheter enligt lag eller myndighetens instruktioner.

Ansökan om revidering enligt 15 § miljöskyddslagen ska inkomma till myndigheten senast 31.12.2024 vid äventyr att verksamheten annars avbryts och verksamhetsutövaren anmäls för åtal.

Vid väsentlig förändring i verksamheten ska ny ansökan om miljögranskning lämnas till ÅMHM senast 3 månader innan verksamhet inleds.

Instruktioner och föreskrifter

1. Verksamhetsutövaren ansvarar för verksamhetens miljöpåverkan. Vid risk för miljöförorening som kan medföra negativ miljöpåverkan är verksamhetsutövaren skyldig att vidta sådana åtgärder som rimligen kan krävas för att undvika, undanröja eller begränsa negativ miljöpåverkan.
2. Vindkraftverket måste lokaliseras på ett avstånd ifrån allmän väg och hamnområde som uppgår till minst 1,5 gånger rotorradien.

3. Ljudnivån från vindkraftverket får inte överstiga 40 dB(A) uppmätt som ekvivalent ljudnivå (LA_{eq}) per dygn utomhus invid bostad för fast boende eller byggnad för fritidsboende.
Vindkraftverket ska skötas och underhållas så att den ljudnivå som verket alstrar är så låg som möjligt.
4. Den faktiska skuggeffekten (roterande skuggor) på fast- eller fritidsbostad får inte överstiga 8 timmar/år (h/a). Åtgärder för att begränsa skuggbildningar ska vidtas då den förväntade skuggtiden överstiger 8 h/a.
5. Vindkraftverket ska utrustas och färgsättas enligt luftfartverkets direktiv. Rotorbladen ska färgsättas i ljusa färger som förhindrar uppkomst av reflexer.
Vindkraftverket ska underhållas så att det ger ett välvårdat intryck.
6. Vindkraftverket ska förses med teknisk utrustning för avisning av rotorblad.
7. Verksamhetsutövaren ska anslå varningsskyltar invid väg- och hamnområde som uppvisar om risk att vistas i vindkraftverkets närhet. För skyltning inom väg- eller hamnområde krävs väghållarens tillstånd.
8. Verksamhetsutövaren ansvarar för drift och kontroll av uppförda anläggningar och anordningar och är skyldig att föra driftjournal. Journalen ska sparas 5 år, finnas tillgänglig vid anläggningen och kunna uppvisas på begäran.
I driftjournalen ska antecknas åtminstone:
  - drifttid
  - elproduktion
  - kontroller samt reparations- och underhållsåtgärder
  - eventuella olyckor eller tillbud som påverkar miljön
  - skadade eller döda fåglar eller fladdermöss i vindkraftverkets närhet
9. Vid avslutande av verksamheten ska verksamhetsutövaren avlägsna spår och rester från verksamheten samt utföra efterarbete så att området i allt väsentligt återställs i ursprungligt skick. Meddelande om avslutande ska, i god tid innan avvecklingsarbetet påbörjas, göras till ÅMHM.

Motivering

Myndigheten har granskat ansökan, funnit grundad anledning att pröva verksamhetens laglighet och beslutat att meddela instruktioner för att minska verksamhetens negativa miljöpåverkan enligt 15 och 24 §§ landskapslag (2008:214) om miljöskydd. För att trygga att ändamålet med verksamheten uppnås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan, utan att denna miljöhänsyn blir oskälig, meddelar myndigheten instruktioner gällande skötsel och drift.

Vid all verksamhet ska enligt miljöskyddslagens 4 § förfaras så att ändamålet nås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan. Instruktion 1 tydliggör detta ansvar. Enligt 7 § i samma lag ska verksamhetsutövaren ha tillräcklig kunskap om verksamhetens miljöpåverkan och om möjligheterna att förebygga och begränsa dess negativa miljöpåverkan samt organisera sin verksamhet så att den sköts enligt ovanstående krav i 4 §.

Vindkraftverket kommer att bli väldigt dominerande på Lilla Hummelholm då det reser sig totalt ca 150 m upp i luften och har en rotor på dryga 100 m i diameter. Ett rotorblad som snurrar mot väg- och hamnområde och som nästan når området kan uppfattas skrämmande och kan innebära en reell risk, särskilt vintertid då iskast kan förekomma. Ett visst skyddsavstånd behöver iakttas. På grund av öns litenhet begränsas därmed lokaliseringsmöjligheterna. Som ett absolut minimum finner ÅMHM det skäligt att avståndet till allmän väg och hamn måste ha ett skyddsavstånd motsvarande 1,5 gånger rotorradien, dvs längden på ett rotorblad. Instruktion 2 har till syfte att undvika risk för negativ miljöpåverkan som medför risk för skada på egendom, risk för människors hälsa samt risk för minskad allmän trivsel och ges med stöd av 24 § 1 mom. e punkten miljöskyddslagen.

Vindkraftverk kan potentiellt medföra olägenheter i form av buller, rörliga skuggor och reflexer från rotorbladen samt medföra risker för iskast. Därtill kan de visuellt upplevas som ett störande inslag i landskapsbilden. Genom instruktioner om högsta ljudnivå, maximitider för skuggeffekter samt rotorbladens färgsättning eftersträvas att olägenhet för människors hälsa och minskad allmän trivsel inte kommer att föreligga under vindkraftverkets drift. Instruktion 3 och 4 ges med stöd av 24 § 1 mom. a punkten miljöskyddslagen, och instruktionerna 5, 6 och 7 med 24 § 1 mom. e punkten miljöskyddslagen.

Myndigheten kan enligt 26 § miljöskyddslagen utfärda föreskrifter om egenkontroll och redovisning bl. a. av verksamhetens utsläpp, drift och miljöpåverkan. Föreskrift 8 anger krav på verksamhetsutövarens egenkontroll av utsläpp.

Verksamhetsutövaren ska meddela ÅMHM då vindkraftverket och tillhörande anläggningar tas ur drift. På grund av svårigheter att i samband med prövningen bedöma eventuell påverkan på miljön och behov av åtgärder vid avslutande av verksamhet utfärdas inga specifika instruktioner

för detta. Om miljögranskningsbeslut inte innehåller tillräckliga bestämmelser för avslutande kan ÅMHM enligt 34 § miljöskyddslagen besluta om dylika åtgärder i samband med eller efter avslutande. Med föreskrift 9 avses att verksamhetsutövaren vid avslutande av verksamheten ska anmäla detta till ÅMHM för att myndigheten ska kunna göra en bedömning av huruvida det behövs undersökningar, åtgärder eller andra försiktighetsmått i samband med avslutandet.

Ålands Landskapsregering anför i yttrande att hamnområdet bör beaktas som område för fast bosättning då skärgårdsfärjan övernattar i hamnen på Lilla Hummelholm och att personalen då anses ha sin fasta bostad ombord. Lilla Hummelholm är dock oplanerat område förutom gällande vägplan för allmän väg och hamnområde. Att ett fartyg övernattar i hamnen kan inte jämföras med fast bosättning.

Myndigheten konstaterar att verksamheten kommer att utföras så att ändamålet nås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan utan att denna miljöhänsyn blir oskälig. Verksamheten är förenlig med miljöskyddslagens bestämmelser och förutsättningar finns därmed för ett positivt beslut om miljögranskning enligt 15 § miljöskyddslagen.

Bakgrund

Ärendet har tidigare varit anhängigt med diarienummer 2011-0903. Ärendet avgjordes genom myndighetsbeslut, ÅMH-Mb 118/13, var myndigheten meddelade att verksamheten inte ansågs vara förenlig med lag.

Sökanden besvärade sig över beslutet till Ålands Förvaltningsdomstol, men återtog senare besväret.

Ny ansökan från Asterholma Vindenergi Ab inkom 20.12.2013. I ansökan hänvisas också till utredningar och material i tidigare ärende (Dnr 2011-0903). ÅMHM beaktar ärendehandlingar i tidigare behandlat ärende.

Ärendet har delgivits genom offentlig delgivning under tiden 15.4.2014 – 13.5.2014 samt genom annons i Tidningen Åland 15.4.2014.

Ett yttrande har inkommit från Ålands Landskapsregering. Sökanden har givits tillfälle att bemöta i ärendet inkommet material.

Information

Verksamhetsutövaren bör samråda med väghållare och hamninnehavare angående lokalisering i närheten av väg- och hamnområde gällande de risker och säkerhetsavstånd som behövs.

Trafikverket i riket har givit direktiv om lokalisering av vindkraftverk invid trafikleder och de säkerhetsavstånd som ska gälla. Direktiven är inte antagna på Åland, men kan följas som riktgivande underlag för diskussioner.

Avgift

1200 euro enligt 14 § Ålands Landskapsregerings beslut (2014:11) om taxa för ÅMHM, dvs taxa 2013, bilaga 1, avgiftstabell 1, Miljögranskningsärenden punkt 6.2 Vindkraftverk eller grupp av vindkraftverk minst 500 kW.

Kostnader för annonsering tillkommer och faktureras separat enligt 4 §, Taxa 2014.

Delgivning av beslut

Beslutet delges sökanden genom vanlig delgivning.
Sakägare delges beslutet genom offentlig delgivning samt annons i Tidningen Åland.

Besvär

Besväransvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Mia Westman
Vik. Myndighetschef
Beslutande

Mikael Stjärnfelt
Miljöskyddsinspektör
Föredragande

Bilagor

1. Besväransvisning
2. Faktura